

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Pred skupščinskimi volitvami

Narodna skupščina je razpuščena in nove volitve so pred nami. Glavno vprašanje je, komu bo naš kmet dal svoj glas in izkazal svoje zaupanje. Gotovo je, da bo po temeljitem premišljevanju zaupal tistim, ki ga že več let nesebično in pošteno — čeprav mnogokrat le v ozadju in brez plačila — vodijo po pravi poti in ki so mu vedno pomagali pri vseh težavah njegovega boja za ohranitev in dosego njegovih vsakdanjih, upravičenih zahtev. Na drugi strani pa tudi vemo, da se je naš kmet mnogokrat razočaral nad svojimi zastopniki; zato mu ne bo težko po tolikih preizkušnjah izbrati najboljši, ki zares zaslužijo, da postanejo njegovi zaupniki. Nikomur niso prihranjena razočaranja, še najmanj pa v politiki, ki hodi čisto zares čudna pota, toda eno je sigurno, da vkljub najhujšim udarcem naš kmet ne sme kloniti, temveč mora vedno gledati v bodočnost; kajti bodočnost in vera v njo sta najtrdnjši oporišči nas samih. Dvignimo naše glave in zaupajmo bodočnosti, ki mora slejkoprej prinesiti pravico in poštenje v naše politično, gospodarsko in socialno življenje.

Danes, ko stojimo tik pred volitvami, pokažimo v strah naših sovražnikov in naših škodljivcev našo moč, organizirajmo se v nezlomljivo kmetstvo celoto, pa ne na liberalni ali klerikalni podlagi, temveč na kmetški osnovi. Vsaka naša kmetška hiša mora biti prežeta s tem duhom in tukaj ne smemo popustiti, dokler naši pravi kmetški vodniki ne dosežejo tistega cilja, ki je zapisan v duši vsakega izmed nas.

Že vsa povojna leta se borimo za resnično kmetško načela; naša pot je bila težka in tudi še danes ni docela zgrajena. Kje leži vzrok, da marsikaj nismo dosegli, vemo dobro; ob strani smo stali, razcepljeni smo bili, naše vrste nismo hoteli združiti in slepo smo zaupali svoje politično in gospodarsko življenje najrazličnejšim agitatorjem z najrazličnejšimi obljubami, ki se niso nikdar — vsaj v večini slučajev — izpolnile.

Zato je za našega kmeta pri letošnjih volitvah zelo važno, da pove odločno, zvestno, premišljeno in odkrito tudi on svojo besedo in da nikdar več ne naseda ljudem, ki bi radi še nadalje — nekako v neskončnost — vedrili pod njegovim krovom v naši agrarni državi. Zavedati se moramo, da je ves politični in gospodarski razvoj naše bodočnosti odvisen od nas samih; če nečemo biti več sužnji raznih krivih »prorokov«, potem bomo dali svoj glas tistemu, ki se bo s čistimi rokami in čisto preteklostjo boril za zmago kmetških načel in kmetške demokracije; za dosego političnega, gospodarskega in socialnega reda v državi.

Volilni proglas vlade — proglasitev nove dobe v državi

V torek je bil objavljen volilni proglas vlade. Glasi se v izvlečku:

Jugoslovani!

Po ustavnih predpisih se mora letošnje leto obnoviti Narodno predstavništvo, senat in Narodna skupščina.

Jugoslovanski narod je potemtakem pozvan, da 5. maja jasno in odločno izreče svojo besedo, ki se tiče bodočnosti Jugoslavije.

Smrt Viteškega kralja Aleksandra I. Zednitelja nam je pokazala, kaj je naša najsvetejša dolžnost, tako do vzvišenega naslednika njegovega, kakor do naroda in države.

Vsako odfegovanje in vsako omahovanje pri izvrševanju te prve in najvišje dolžnosti bi bilo neizmeren narodni greh. Naj nihče ne misli, da sme in more delo narodnega zedinjenja kdorkoli ali kakorkoli ogražati ali oškodovati. Stoletja stoje za nami, stoletja so pred nami.

Narodno edinstvo in državna celina, zavarovani s sedanjim ustavnim redom, sta nedotakljivo načelo notranje državne ureditve, ki dviga jugoslovanski narod na višino solidarne celine.

To edinstvo in ta celina stojita iznad vsakega posameznika, iznad vsake politične stranke kot splošno narodno dobro, kot velika narodna pridobitev.

Velika in nevarna je zabloda vseh onih, ki mislijo, da se naše državno življenje lahko vrne na začetno linijo našega narodnega in državnega zedinjenja! Zmotno je verovati, da se more preskočiti nazaj celo pokolenje, ki je rojeno in odrastlo v zedinjeni domovini. Ali je mogoče brez nevarnosti za ves narod organizirati naše javno življenje po načelih iz prešlih stoletij, na plemenski, pokrajinski in verski razdelitvi? Ne! To ni več mogoče! Iskreno in globoko priznanje izrekamo bivšim političnim strankam za vse njihove koristne napore in vse njihove zgodovinske zasluge. Toda sodobno narodno življenje in bodočnost naroda zahtevata od nas širših pokretov in večjega poleta.

Jugoslovani!

Nosilec državne kandidatne liste g. Bogoljub Jevtić, predsednik ministrskega sveta in zunanji minister, ter vsi kandidati na njegovi listi, so odločni nasprotniki vseh separatističnih, federalističnih in prevratnih teženj. Na tem polju bodo vztrajali do kraja, odločno in neodstopno.

Gospodarska in finančna vprašanja so življenska vprašanja sedanje dobe. Kraljevska

vlada jim bo posvetila svojo največjo skrb. Prvi ukrepi v tem pogledu so že izdani. Obsegajo: znižanje zemljarine za 20 odstotkov, znižanje davkov, taks, železniških tarif;

koncentracijo državnih in poldržavnih velikih denarnih ustanov v cilju boljše razdelitve kreditov in pospešenja obtoka kapitala;

znižanje obrestne mere pri državnih in zasebnih denarnih zavodih;

odgoditev plačil in znižanje obrestne mere za kmetске dolgove;

eno milijardo dinarjev zagotovljenih kreditov za velika javna dela, gradnje cest in železnic.

Poleg teh ukrepov bo vlada začela v celoti izvajati ves svoj gospodarski program. Glavni cilj tega programa je oživljenje gospodarstva in celotne delavnosti našega naroda.

Kmetijstvo je temelj našega narodnega bogastva. Od njega je odvisno življenje največjega dela našega prebivalstva in ono bo zaradi tega prva in glavna skrb naših naporov.

Zadružništvo je najboljša oblika kmečkega organiziranega gospodarstva in življenja. Zagotoviti hočemo popoln razvoj kmečkega zadružništva, ki mora ostati politično, versko in plemensko nevtralnno.

Jugoslovani!

Sedem let bo še poteklo, da bo naš ljubljani mladi kralj, naslednik velike jugoslovanske dediščine, ki mu jo je zapustil njegov veliki oče, dosegel kraljevsko polnoletnost in prevzel kraljevsko oblast v svoje roke.

Ves ta čas morajo bolj kakor kdajkoli vsa prizadevanja in sile vsega naroda stremiti k enemu in edinemu cilju, k popolni notranji narodni in politični konsolidaciji naše države, k splošnemu blagostanju in napredku vsega naroda in k izvršitvi velikih državnih in mednarodnih nalog kraljevine Jugoslavije.

Potrebno je, da prekalimo srca vseh sinov te države v železno voljo in jeklene odločnosti, v polnem prepričanju, da se Jugoslavija mora ohraniti v blagor, mir in svobodo našega naroda, pa tudi za splošni blagor in splošni mir.

Ne klonite, ne odnehajte in ne ustavljajte se, to je danes najvišji zakon našega narodnega obstoja, naše svobode, naše državne neodvisnosti in edinstva.

Jugoslovani!

Tako vas vabimo, da 5. maja vsi složno in odločno odidete na volišče in oddate svoj glas za državno listo z nosilcem g. Bogoljubom Jevtićem, predsednikom kraljevske vlade.

Vsa severna meja za politiko predsednika vlade g. Bogoljuba Jevtiča

**Zborovanje zaupnikov mariborskega volilnega okrožja
Soglasna zaupnica voditelju dr. Marušiču**

V nedeljo, dne 24. t. m. se je vršil v Mariboru prvi volilni sestanek zaupnikov kandidatne liste min. preds. g. B. Jevtiča, ki mu je prisostvovalo v dvorani »Pri Orlu« preko 300 javnih delavcev in županov vse gornje Štajerske.

Sestanek je otvoril g. Ivan Jančekovič, župan in banski svetnik, ki je iskreno pozdravil navzočnega ministra g. dr. Marušiča kot predsednika banovinskega volilnega odbora, min. n. r. in senatorja g. Ivana Pucelja, senatorja dr. Ploja, g. dr. Rika Fuxa kot poslevoedečega podpredsednika, župana dr. Lipolda ter vse zastopnike mesta in podeželja. Na njegov predlog je bilo nadaljnje vodstvo zborovanja poverjeno senatorju g. dr. Ploju, ki je dal besedo ministru g. dr. Marušiču.

Govor dr. Marušiča:

Burno pozdravljen je g. minister izvajal med drugim:

»Mogoče se nikoli ni bila naša domovina v političnem oziru v tako važnem momentu, kot je danes. Zato so volitve za narodno skupščino izrednega pomena in je potrebno, da si vsi točno predstavimo naloge, ki jih imamo izvršiti, da tako opravičimo zaupanje, ki ga uživa g. B. Jevtič.«

»Vlada g. Jevtiča ne želi odvracati od sebe dobrin JNS, ker program vlade ne vsebuje le ves program te stranke, temveč mnogo, mnogo več.«

G. minister je govoril o gospodarskem nartu in delu vlade, ki se že izvaja, in nadaljeval:

»Vlada predsednika g. B. Jevtiča smatra, da na njeno listo pridejo lahko vsi, ki prihajajo k sodelovanju samo radi tega, da bodo iskreno in složno sodelovali, ne pa taki ljudje, ki bi program vlade ob prvi priliki izdali.«

»Naša delegacija iz Slovenije mora biti enotna in zlita kot bron. Med njenimi člani ne sme biti v najvažnejših pogledih načelnih razlik.«

»Ljudje nepoboljšljive stare miselnosti, ki jih ni izmodril čas, niti ne pogled na prilike v sosednjih državah, naj vedo, da je povratek nazaj v stare politične čase čisto nemogoč. (Odobranje!) Eno je gotovo: Ti ljudje, o katerih sem govoril, niso v vladi in v vladi nikoli ne bodo! V vladi ne odbijamo nobenega, ki kaže iskreno in odkritosrčno voljo za složno sodelovanje.«

»Doslje so stranke smatrale za najvažnejše: nasprotnika prevariti, nalagati. Največja politična modrost je bila, da se je nasprotnika prevarilo in se mu z neiskrenostjo jemalo možnosti za pošteno, odkrito borbo, ki bi lahko rodila uspehe.«

Mi gradimo na granit!

»Mi pa smo pričeli novo dobo in drugačno prakso v političnem življenju: le kdor gradi na poštenju in javni morali, gradi na granit. V Mariboru sem danes prišel z največjim veseljem, da vam vlijem krepke volje in vere v zmago, da pokažem pota, kako naj s sodelovanjem vsega naroda rešujemo in rešimo naše državno gospodarsko in socialno vprašanje.«

Manj politiziranja in več dela

Kaj hočemo, ko gremo v volilno borbo? Hočemo, da bo bodoča slovenska delegacija v parlamentu vzorno sestavljena iz ljudi čvrste g. karakterja. Ni dovolj le, da je kandidat

izobražen, da je dober govornik, treba mu je tudi drugih stvari. Hočemo kvalitetno delegacijo, sposobnih ljudi, ki bodo imeli razumevanje za zboljšanje našega gospodarskega položaja. (Vi-harno odobravanje!) Hočemo, da se manj politizira in več dela.«

Za tem je g. minister Pucelj podal pregled razvoja dogodkov v JNS in pojasnil svoje stališče, ki ga je v vodstvu stranke zastopal in ki se povsem strinja s politiko min. preds. g. Jevtiča, katerega listo naj slovenski narod sprejme iskreno, kot so namere te vlade iskrene in dobrohotne.

Poslevoedeči podpreds. g. dr. Riko Fux je nato pojasnil, naj ta sestanek izvoli okrožni odbor mariborskega volilnega odbora, naj nato izbere sreske volilne odbore in ti naj imajo skrb, da organizirajo občinske volilne odbore, ki naj se na sestanku sreskega volilnega odbora zedinijo za predloge kandidatov.

Organizacija volilnih odborov

Sledila je debata o organizaciji volilnih odborov, v katero so posegli gg. Mravlje, Mikec, Malenšek, Pucelj, Kirbiš, dr. Gorišek in drugi. Predlagano je bilo, da se izvoli za vsak srez eno do dve osebi, ki imata nalogo, da sestavita sreske volilne odbore iz zastopnikov organizacij in korporacij vseh stanov v pravilnem razmerju. Te izvoljene osebe morajo povabiti v odbor vse imenovane zastopnike. Ako bi kaka organizacija bila prezrta, ima pravico se sama prijaviti, v slučaju nesporazuma pa naj se pritoži na banovinski volilni odbor v Ljubljani. Ko se je pričelo z imenovanji oseb, ki naj ta posel izvrše, je spregovoril g. dr. Julij Sluga, ki je z ozirom na prejšnjo debato izrazil svoje popolnoma pravilno naziranje, da naj se pri sestavi sreskih volilnih odborov upoštevajo organizacije JNS in onih 90% poštenih javnih delavcev teh organizacij. Nato je predlagal, naj sam dr. Marušič, ki uživa vse zaupanje naroda (viharno odobravanje) imenuje v vsakem srežu po dve poštene osebi, ki naj v smislu prejšnjega sklepa sestavita sreske volilne odbore ter organizirata občinske volilne odbore. Vsi zastopniki sreskih volilnih odborov pa naj sestavijo nato okrožni volilni odbor za mariborsko okrožje, ki naj deluje v kontaktu in po navodilu centrale v Ljubljani. Burno pritrdjevanje in odobravanje je potrdilo ta predlog, nakar je v enakem smislu govoril tudi g. dr. Šnuderl.

Novi časi so tu!

Ob zaključku je govoril dr. Marušič v glavnem sledeče: Dragi prijatelji! Zaupanje, ki ste mi ga izkazali, izpričuje, da smo se razumeli! Novi časi so tu, stari se ne povrnejo več. Na stečaj moramo odpreti vrata nove politike, da pride vanjo svež zrak. Danes je čas, da se s staro prakso prekinemo, da se dá možnost sodelovanja tudi poštenim in iskrenim ljudem, ki so doslej bili ob strani. Na vse one ljudi v JNS reflektiramo, ki so s poštenim navdušenjem sledili programu edinstva blagopokojnega kralja.

Volilne odbore, sreske in občinske, sestavimo tako, da bodo pri postavljanju kandidatov pogodili voljo naroda. Ti odbori ne bodo mogli mimo ljudi, ki so vedno sledili jugoslovanski ideji, ki pa bodo šli absolutno

preko ljudi, ki so v zadnjih časih to idejo profanirali in ji nje kupčevali! Tudi je treba imeti v vidu, da je za vse večne čase nemogoča stranka ali politična grupacija, ki bi slonela na verski ali plemenski podlagi. Taka stranka je vedno nevarnost državi. Mi vsi upamo in smo globoko uverjeni in odločni to dokončno izvojevati, da bodo taka postranska obeležja v politiki enkrat za vselej izločena in ne bodo več prišla do izraza v našem javnem življenju. (Burno odobravanje!)

Ob zaključku sta bili odposlani brzojavki ministrskemu predsedniku g. B. Jevtiču in banu dr. D. Pucju.

Kandidati

za narodne poslance v Dravski banovini

Na konferencah državne kandidatne liste g. Jevtiča, ki se vrše po vsej Sloveniji, se navajajo za enkrat sledeča imena:

Ljubljana-okolica:

Koman, Pavčič, Zebal, Mravlje;

Kamnik:

Cerar, dr. Hočevar, Kristan, Tome;

Novo mesto:

dr. Režek, Kline, Matko, Bule;

Metlika:

Makar, Malešič, Matzele;

Črnomelj:

Müller, Lovšin, Trček;

Krško:

Horvatič, Drmelj, Majcen;

Kranj:

dr. Šemrov, Čadež, inž. Gros, Lončar, Fok, Košnik;

Litija:

Mravlje, Lajovic, Birolla, Strman;

Laško:

Juvan, Štruc, Pleskovič, Šmid;

Šmarje:

Zdolšek, Komar, Špindler, Kosi;

Ptuj:

Šolar, Petovar, Brenčič;

Ljutomer:

Skuhala, Zemljič, Žnidarič;

Dolnja Lendava:

dr. Klar, Bokan, Hajdinjak;

Maribor desni breg:

Gornjak, Krejči, Kirbiš, dr. Vošnjak;

Maribor levi breg:

Janžekovič, dr. Rapotec, Jančič, Lukačič;

Celje:

Kronovšek, Šribar, Prekoršek, dr. Goričar;

Slovenjgradec:

inž. Vrhnjak, Košan, Štrbenk;

Gornji grad:

Goričar, Pustoslemšek;

Brežice:

Deržič, Pinterič, Urek, Krulej, Fabjančič;

Logatec:

Lenarčič, Pupis, Remžgar, dr. Rape, Tavčar;

Radovljica:

Ažman, Vovk, dr. Dobravec;

Murska Sobota:

Benko, Hartner, Vezir;

Ministra dr. D. Marušiča je dosedaj naprosilo že 12 srezov za svojega kandidata. Kje bo kandidiral, pa se za enkrat še ni odločil.

Kandidati kot rečeno se za enkrat samo navajajo, postavljen pa dejansko ni še nihče, ker bo te določil končno nosilec državne liste, predsednik vlade g. Jevtič.

Novi finančni direktor v Ljubljani

Za direktorja dravske finančne direkcije v Ljubljani je postavljen dosedanji pomočnik finančnega direktorja g. dr. Avgust Sedlar. Dosedanji direktor dr. Ljudevit Valjavec prevzame vodstvo finančne direkcije v Sarajevu.

Za kaj gre?

Življenje nikdar ne miruje, ampak se vedno razvija — zato je življenje — in vedno napreduje in nam ustvarja vedno nove potrebe, o katerih si moramo biti na jasnem, kako jim bomo ugodili in zadostili. Če dobimo n. pr. v deželo kakšno novo rastlino, moramo pač najprej novo rastlino spoznati, potem pa si moramo biti na jasnem o njenem gospodarskem pomenu za naše kraje. Šele potem, ko to preudarimo in spoznamo, se odločimo.

Tako je v našem vsakdanjem gospodarskem življenju in tako je tudi v javnem življenju. Nove razmere ustvarjajo vedno potrebo novih sklepov in odločitev; da pa bodo naše odločitve pametne in pravilne, moramo vedno dobro vedeti, za kaj gre.

Mi stojimo pred volitvami, ko bo zopet narod poklican, da pove svoje mnenje, kakšno uso do si želi. Pri vsakih volitvah pa je gibalno vsega volilnega boja ena glavna točka, ki je v danem trenutku najvažnejša in najbolj pereča. Tako je bilo n. pr. v Angliji, v domovini parlamentov, večkrat glavno vprašanje pri volitvah: Ali naj se narod odloči za svobodno trgovino (brez carin), ali pa za carine?

Nobenega dvoma ni, da je pri nas danes glavno politično in gospodarsko vprašanje to, kako bi si mogli pomagati iz današnje težke krize in kolikor toliko spraviti naše gospodarstvo zopet v redu in na pravi tir. To potrebo čutimo vsi, ki vemo, da moramo najprej živeti in šele potem se lahko spuščamo tudi v rešitev drugih bolj »teoretičnih« vprašanj. To našo glavno potrebo je naglasil večkrat že prejšnji predsednik vlade, posebno krepko pa jo je podčrtal sedanjí predsednik vlade g. Bogoljub Jevtić ob nastopu svoje vlade.

Naloga volilcev je torej, da odgovore na to vprašanje s svojimi glasovi in da potrde, da je danes zanje glavna stvar rešitev iz krize.

Ne gre torej danes za to, ali naj vladajo v deželi nekdanji »liberalci« ali »klerikalci«, tudi ne za to, ali naj se kregamo med seboj zaradi latinice ali cirilice, ampak gre samo za rešitev našega gospodarstva. Če bomo lačni in brez denarja, nas bo latinica ali cirilica prav tako malo obvarovala pogina, kakor nas ne bo rešilo niti »liberalstvo« niti »klerikalstvo«.

Zato je tudi predsednik vlade, ki je ob enem nosilec vladne državne kandidatne liste, določil, da sprejme na svojo listo vsakega kandidata, ki čuti v sebi voljo, moč in sposobnost, da sodeluje pri rešitvi gospodarskih vprašanj.

Popolnoma pa je izključena od sedanjega boja tista »politika«, ki smo ji bili vajeni doslej, in ki ni poznala drugega kakor »boj za začela«, ljudje so pa pri tem boju bredli v vedno hujšo gospodarsko stisko. Priznamo, da je bil tisti boj za takrat, ko smo bili vsi siti ali celo presiti, čisto prijeten. Toda dandanes za borbo tistih »načel« nimamo časa, ker moramo v prvi vrsti skbeti, da bomo imeli svoj kruh in da bomo živeli! Ko bodo pa naši žetelci spet dovolj polni, naj se pa začne v božjem imenu nova borba za »načela« ...

Popolnoma krivo je tedaj, če kdo smatra, da se pojdemo pri teh volitvah po stari navadi »liberalne« ali »klerikalne« mance. Danes ni čas zato. Danes gre za mnogo več: za biti ali ne biti!

To naj volilci, zlasti kmetski, ki so od gospodarske krize najbolj prizadeti, dobro preudarijo in naj ne žalujejo po stari »politiki«, ampak naj možato krenejo na nova pota.

Krvavi dogodki v Sibirju...

V vasi Sibirj pri Slavonskem Brodu je prišlo pred dobrim tednom do krvavih spopadov med kmeti in orožniki, in sicer zaradi nesrečne hujskarije tamošnjega župnika Praškiča, ki je kmete nagovoril, naj odstranijo s splotja ljudske šole v Podeskovlju napisne tablice, ki so imele besedilo v latinici in cirilici.

Zaradi tega dejanja so orožniki več kmetov zaprli. Nahujskani kmetje pa so zahtevali od sreskega poglavarja, naj zaprte kmete izpusti, kar načelnik pač ni mogel storiti, ampak je z mirno besedo kmete opozoril na posledice morebitne upornosti. Kmetje so se res dali pogovoriti in so odšli. To se je zgodilo 12. t. m.

17. t. m. pa so po vasi Sibirju slavili proslavo papeževga dne. Tudi pri tej priliki je imel župnik Praškić hujskajoč govor, ki ga je ponovil še v vasi Oriovac, tako da so se čuli iz kmetijskih vrst protidržavni kliči. Orožniki so seveda morali storiti svojo dolžnost in so zopet zaprli nekaj hujskačev. Nahujskani kmetje pa so zopet prišli pred orožniško poveljstvo v Orlovac in so zahtevali, naj zaprte kmete izpuste. Tej zahtevi je oblast tudi ugodila, da prepreči vsako nesrečo, odredila pa je, naj orožniki primejo nekaj kolovodij, da bodo kaznovani. Orožniki so prijeli 14 kolovodij.

To pa je nahujskane kmete zopet podžgalo, da so zbrali v veliki četi in vkorakali v Sibirj, da oproste svoje tovariše magari s silo. Orožniki so morali nastopiti proti tej nameri in ker kmetje niso odnehali, ampak so začeli celo streljati, je prišlo do krvave borbe, ki je zahtevala življenja 7 kmetov, 3 kmetje pa so bili ranjeni, ranjeni pa so bili tudi trije orožniki.

20. t. m. pa je prišlo zopet 200 kmetov pred Slavonski Brod, kjer se je bila zbrala preiskovalna komisija.

Tudi pri tej priliki so kmetje streljali z re-

volverji, orožniki pa s puškami. V tej borbi je padlo 5 kmetov, trije pa so bili ranjeni...

Preiskovalna komisija je nato ugotovila, da je za vse te dogodke odgovoren župnik Praškić in na podlagi te ugotovitve so ga tudi prijeli, da prejme zaslužen kaznen.

Nevreden duhovnik

Župnik Praškić je po zanesljivih podatkih pravi kriminalni tip, ki je pod zaščito duhovniške obleke živel pravo zločinsko življenje. Mož, ki je danes star 45 let, je že v svoji mladosti živel skrajno nemoralno, tako da je oče zaradi tega moral v umobolnico.

Ko je mladi Praškić postal župnik, je svoje nemoralno življenje nadaljeval v še večji meri. Njegov pohlep po denarju je bil nenasiten. L. 1919. je zbral okrog sebe nekaj zločincev in skupno so ponarejali tedanje — še avstrijske tisočake. Za ta denar je kupil nad 100 orolov zemlje, to posestvo pa je dal prepisati na svojo prilježnico, ki mu je rodila tri otroke. Neka njegova služkinja pa je povedala, odkod ima župnik toliko denarja. Prijeli so ga in obsodili na 2 leti ječe. Ko je prišel na svobodo, je pa takoj začel zopet ponarejati 10 dinarske bankovce, a posrečilo se mu je, da je ušel zasluženim kazni.

Zaradi svojega nemoralnega življenja je bil večkrat premeščen, pa vse skupaj ni nič pomagalo. Za svoje dolžnosti se ni brigal, pač pa je vedno iskal le denar in denar in — ženske...

Nesrečni kmetje, ki so nasledili hujskariji svojega nevrednega župnika, pa danes bridko obžalujejo svojo zмотo!

Ko prečitaš Kmetški list, da ga prečitaš tudi sosedu in mu priporočaj, da si ga naroči. Celoletna naročnina znaša samo 30 dinarjev,

Jz glavnega volilnega odbora kandidatne liste predsednika vlade g. Jevtića za Dravsko banovino

Glavni volilni odbor za Dravsko banovino, kateremu predseduje minister za socialno politiko in narodno zdravje g. dr. Drago Marušić in katerega posle vodi g. dr. Riko Fux, ima svojo glavno volilno pisarno v Ljubljani, Tyrševa cesta št. 36.

Vsem sreskim zaupnikom je Glavni volilni odbor razposlal okrožnico z vsemi potrebnimi navodili za sestavo sreskih in občinskih volilnih odborov ter za izvedbo vseh volilnih priprav. Tem navodilom bodo sledila še nadaljnja. Vsi zaupniki kakor tudi izvoljeni volilni odbori naj prejeta navodila takoj in v vsem obsegu izvršijo ter o njihovi izvršitvi takoj obvestijo Glavni volilni odbor v Ljubljani. Istemu odboru naj se redno dostavljajo tudi vsa poročila o dogodkih v domačem kraju in srezu, iz katerih se more razvideti položaj in razpoloženje ljudstva.

Dr. Vlad. Ravnihar novi ljubljanski župan

Za predsednika ljubljanske mestne občine je imenovan bivši senator dr. Vladimir Ravnihar, odvetnik v Ljubljani.

Dr. Vladimir Ravnihar je bil rojen 6. marca l. 1871. v Ljubljani. Po končanih študijah se je posvetil odvetništvu in je odprl svojo pisarno v Ljubljani.

L. 1911. je bil izvoljen v dunajski državni zbor (za Ljubljano), l. 1914. pa je bil izvoljen tudi v tedanji kranjski deželni zbor.

Novi ljubljanski župan pa se ni udeleževal samo kot politik, ampak je igral tudi v društvenem življenju važno vlogo kot navdušen Sokol in dolgoletni predsednik Glasbene Matice.

Posebno živahno pa se je udeleževal v ljubljanski občinski politiki. V občinski svet je bil izvoljen l. 1927. Njegovo temeljito poznanje vseh občinskih vprašanj in njegova govorniška sposobnost sta vedno obračali nase vso pozornost občinstva in zato je upanje, da bo tudi v svojem novem položaju mož na svojem mestu.

Brez ozira na preteklost

Po časopisnih poročilih je izjavil te dni minister za javna dela dr. Marko Kožulj glede volitev:

»Vlada dela na to, da pritegne k sodelovanju moze, ki so pripravljene sodelovati, ne glede na to, h kateri stranki ali politični skupini so doslej pripadali.«

Opozorilo vsem pašniškim in gozd- nim zadrugam

Odsek za agrarno reformo kralj. banske uprave v Ljubljani je poslal pretekli teden vsem onim občinam, ki so dobile lastninsko pravico na razlaščenih veleposestniških gozdovih, poziv za sestavo osnovnega spiska vseh upravičencev (agrarnih interesentov), katerim naj se nakazuje vsako leto drva za kurjavo in stavbni les po znižani ceni ali zastonj. V polah, ki so jih občine prejele, so nekatere točke nejasne in se ne ve ali se smejo šteti med agrarne interesente tudi oni kmetje, ki imajo lastne gozdove ter obrtniki. V zakonu o likvidaciji agrarne reforme ni točnih določb glede tega vprašanja, ravno tako tudi ne v pravilniku o razlaščenih gozdovih. Nekaj opore nam nudi svoječasni zakon o nakazovanju kuriva in stavbnega lesa za Slovenijo in nanj se naslanja tudi kralj. banska uprava. K sestavi osnovnega spiska agrarnih interesentov so bili pritegnjeni tudi zastopniki pašniških in gozdnih zadrug. Te se obračajo na Zvezo slov. agr. interesentov za pojasnila v raznih nejasnih vprašanjih, ki smo jih zgoraj omenili. Da bi mogli zadrugam ustreči, smo se obrnili na kralj. bansko upravo, ki nam je dala na stavljeno vprašanja spodaj navedene odgovore:

Vprašanja:

1. Koliko gozda sme imeti kmet-posestnik, da je še upravičen uživati iz razlaščenih gozdov?
2. Sme-li v spisek kmetiki delavec, ki nima nič svoje zemlje, temveč dela kot dninar (»tarnhar«) pri raznih posestnikih in stanuje pod tujo streho?
3. Kateri obrtnik je upravičen uživati iz razlaščenih gozdov?

Odgovori:

1. Kot upravičenec za uživanje razlaščenih gozdov se priznajo tudi kmetovalci, ki imajo do 5 ha resničnega gozda. Pašniške in gozdne zadruge so pozvane, naj pazijo, da v osnovne spiske ne pridejo močnejši gozdni posestniki. Pozneje bo izdan pravilnik, ki bo točno odredil, v kateri meri so posamezni agrarni interesenti upravičeni do kurjave in stavbnega lesa.
 2. Kmetiskim dninarjem se upravičenost užitka ne priznava. Vsak gozdni interesent mora imeti svojo domačijo.
 3. Poljedelec-obrtnik in ne obrtnik-poljedelec, t. j. oni, ki mu je obrt le postranski zaslužek in nima pomočnikov v svoji obrti, je upravičen priti v osnovni spisek.
- Pašniške in gozdne zadruge, ki so pozvane na sodelovanje pri sestavi teh spiskov, naj upoštevajo gorenja navodila.

Nevaren spor

Spor med Italijo in Abesinijo zavzema vedno večji obseg in vse kaže, da ne bo ostal omejen samo na obe neposredno prizadeti državi, ampak da se bodo oglasile tudi druge države v obrambo svojih gospodarskih koristi. V spor se bo vmešala predvsem Japonska, ki že več let organizira v Abesiniji svoj gospodarski vpliv. Japonci so poslali v Abesinijo zadnje leto odlične zastopnike svoje industrije, ki so deželo že do podrobnosti proučili in pripravili pot za čim širše uveljavljanje japonske industrije na tem ozemlju. Japonski zastopnik v Rimu pa je v imenu in po nalogu svoje vlade opozoril italijansko vlado, da Japonska ne bo mirno stala ob strani, če pride do vojne.

Gibati pa so se začeli tudi zamorci (črnei), ki žive v Ameriki. Tem ni vseeno, kakšna usoda čaka njihove rojake v Afriki. Prav verjetno pa je, da podpira ta pokret črncev v Ameriki tudi del ameriškega kapitala, ki se zanima za abesinski bombaž.

Iskra, ki je začela tleti v daljni Abesiniji, se torej prav lahko razširi v nevaren svetovni požar.

Kmetska mladina

Prosvečno-organizatorični tečaj za dekleta v Ljubljani

Po sklepu seje predsednikov pododborov in izvršilnega odbora Zveze kmetiskih fantov in deklet se vrši od 8. do 16. marca t. l. prosvečno-organizatorični tečaj za dekleta v Ljubljani.

V tečaj se bo sprejelo do 50 tovarišic. Vsa Društva kmetiskih fantov in deklet so prejela tozadevne okrožnice, v katerih je natančno označeno vse potrebno o tečaju, kakor tudi vsi pogoji za sprejem.

Prijave bomo sprejemali samo do 11. marca t. l. in prosimo vsa tov. društva, da takoj skličejo sejo in nam poštnoobratno prijavijo tečajnice po prijavnica in priložijo lastnoročno pisane prošnje.

Omenjamo še, da bodo vse tečajnice stanovala skupno in pod strogim nadzorstvom. Tudi v drugih ozirih bo vladala disciplina in najpopolnejši red. Na tečaju bodo predavali naši najboljši predavatelji in predavateljice o organizaciji, vzgoji, društvenem poslovanju, gospodinjstvu, vrtnarstvu, higieni, narodnem gospodarstvu itd. Posetile bodo tudi gledališče, dramo, opero in kino ter si ogledale razne gospodarske in kulturne ustanove. V prihodnji številki »Kmet. lista« bomo po potrebi objavili še druge podrobnosti.

Zveza kmetiskih fantov in deklet v Ljubljani.

Beričevo

Naše Društvo kmetiskih fantov in deklet priredi na pustno nedeljo 3. marca v Kmetiskem domu v Beričevem veselico s plesom. Na sporedu je tudi »amerikanska ženitev«, ki se bo vršila sledeče: Vsi udeleženci bodo dobili številke in nato bo žreb odločil o združitvi parov. »Oheč« bo pa skupna. Vstop prost. Pričetek ob 4. uri popoldne. Najvljudneje vabimo. — Občni zbor se je vršil meseca januarja. Iz poročil društvenih funkcionarjev je razvidno, da je število društvo v preteklem letu 72 rednih članov. Prireditev je bilo 7: tekma koscev, trgategov grozdja, Miklavžev večer, Silvestrov večer itd. Imeli smo tudi troje gostovanj od sosednih tov. društev. Izgubili smo pa zvestega člana našega društva tov. dr. Janžeta Novaka, od katerega se je ob njegovem preranem grobu v Notranjih gorah poslovil z žalostinkami naš pevski zbor. Zelo agilno je deloval ženski krožek, ki ima redne tedenske sestanke s predavanji. Priredil je v preteklem letu trimesečni gospodinjstki tečaj, katerega zaključek je tvorila lepa razstava. Na pobudo ljubljanskega pododbora so se priglasile članice v krožek za kokošjerejo. Člani pa za pridelovanje krompirja. Iz poročila blagajnika je razvidno, da ima društvo še precejšnje obveznosti napram upnikom in sicer za zgradbo doma, vključ temu, da smo veliko brezplačnega dela sami izvršili. Res da so težki časi, toda z dobro voljo in vztrajnim delom se bo sčasoma vse poravnalo. Pri volitvah je bil izvoljen sledeči odbor: A. Avsec, predsednik; A. Šimenc, tajnik; Jože Kralj, blagajnik; Ivan Grad, podpredsednik; odborniki: Anton Majdič, Franc Gostinčar, Ivan Uštine, Ivan Grad, Franc Šimenc, Minka Šimenc, Angela Velepec. Pretekli teden sta se poročila tov. A. Grad z Edvardom Ložarjem. Želimo obilo sreče!

Donačka gora

Dne 24. februarja t. l. je imelo tukajšnje Društvo kmetiskih fantov in deklet svoj redni občni zbor.

Ozrli smo se na naše delo v prvem poslovnem letu in smo ugotovili, da smo se še precej gibali.

Naš predsednik tov. Marzidovšek Joško je pozdravil zastopnika kraj. šol. odbora, g. Koropca Ivana, šol. nadz. v p., g. šol. upravitelja ter banskega svetnika tov. Gornjaka Vinka iz Slovenske Bistrice, nato pa je izrazil veselje, da so se člani že v precejšnjem številu odzvali vabilu občnega zbora. Smisel njegovih lepih besed je bil v kratkem takle: Tovariški čut, širjenje števila članstva, kmetsko-stanovska zavednost in stremljenje po izobrazbi. Po bogatem poročilu tajnika tov. Stefancioze, ki je bil ves čas duša društva, so sledile volitve, pri katerih je bil izvoljen za predsednika tov. Marzidovšek Joško, podpredsednica Matuš Malči, tajnik Švagan Franc in blagajnik Koban Franc. Pevski in tamburaški odsek bo vodil šolski upravitelj g. Živko Janko, dramskega pa bo vodil učitelj tov. Stefancioza Andrej.

Ob zaključku se je priglasil k besedi banski svetnik tov. Gornjak Vinko, ki je izjavil, da je prišel z veseljem med nas in nas pozval, da nas ne sme biti sram se javno pokazati, da smo člani Društva kmetiskih fantov in deklet ter pokazal pomembnost kmetško-mladinskih organizacij v drugih državah.

Novo mesto

Pododbor Zveze kmetiskih fantov in deklet v Novem mestu je priredil v dneh 21., 22. in 23. t. m. prosvečno-organizatorični tečaj, ki ga je obiskovalo 46 tečajnikov, članov 11 v pododboru včlanjenih društev. Tečaj sta vodila predsednik tov. Cvetko Zorko in poštvovalni pododborov tajnik tov. Rems. Dopoldanska predavanja so se vršila v dvorani hotela »Koklič« v Novem mestu, popoldanska kmetijsko-strokovna predavanja pa so se vršila na kmetijski šoli na Grmu. Skrbno sestavljeni program tečaja so izvajali naslednji predavatelji: predsednik Zveze tov. Ivan Kronovšek, predsednik pododbora tov. Cvetko Zorko, ing. Zupanič, ing. Kotlovšek, dr. Črvinka, ekonom Vrisk, ing. Ferline, Andrej Sifrer, živinozdravnik Vandot, svetnik Burini, vodja Tofant, K. Šterbenk, ing. Peternel, ing. Ciričak in dr. Trošt.

Novomeški pododbor Zveze je z izvedbo tega tečaja dokazal, da se zaveda svojih nalog in da hoče vzgojiti društvenih funkcionarjev in dati pravih kmetiskih smernic naši podeželski mladini. Bil je to prvi početak in upravičeno upamo, da bodo slični pododborovi tečaji v Novem mestu še popolnejši.

Kapela

Ustanovni občni zbor Društva kmetiskih fantov in deklet, Kapela pri Slatini, ki se je vršil 13. januarja t. l. po pozni maši v šoli ob udeležbi 53 članov in članic, si je začrtal smernice društvenega dela in izrazil krepko voljo, da bo po teh potih novoustanovljeno društvo hodilo. Kot delegat Zveze je govoril tov. dr. I. Rosina, ki nas je vzpodbujal in pokazal bistvo kmetško-mladinskega pokreta, nato pa nas je v lepih besedah povedel k delu tov. Vlade Kreft iz Št. Jurija ob Ščavnici. Izvolili smo odbor v glavnem takole: predsednik: Janšovec Martin; podpredsednik: Zamuda Josip; tajnik: Stuhec Ivan in blagajničarka: Horvat Anica. Upamo, da bomo o uspehih društva kaj kmalu in pogosteje poročali.

Uršna sela

Dne 25. t. m. se je v prostorih tov. Jakše v Uršnih selih zbralo lepo število kmetiskih fantov in deklet, ki jih je pozdravil sklicatelj tov. Florjančič Alojz, nakar je navzočim pojasnil na-

men in pomen Društva kmetijskih fantov in deklet tov. dr. Jože Trošt iz Novega mesta, za njim pa je v preprostih in jedrnatih besedah vzpodbujal zbrane še tov. Golob iz Birčne vasi. Takoj se je sklenilo ustanoviti Društvo kmetijskih fantov in deklet in je bil izvoljen prvi odbor takole: predsednik: Alojz Florjančič, podpredsednica: Mausar Karolina, tajnik: Konček Joško in blagajnik: Kulovec Joško.

V splošnem zadovoljstvu in navdušenju za naše kmetijske ideje so se fantje in dekleta razšli s trdno voljo, da bomo tudi v Uršnih selih v Društvu kmetijskih fantov in deklet gojili pravo kmetijsko slogo in tovarišstvo ter se vzgajali v novo, boljše kmetijsko generacijo!

Središče ob Dravi

VI. redni letni občni zbor tukajšnjega Društva kmetijskih fantov in deklet se vrši v nedeljo, dne 10. marca ob 2. uri popoldne v društveni sobi na rotovžu. Vse člane vladno vabimo, da se občnega zbora zanesljivo udeležijo.

V nedeljo, dne 24. t. m. se je poročil naš agilni predsednik tov. Ivo Škarjanec s tov. Julko Zidarič iz Huma in tov. Tilka Horvatova s tov. Mirkom Tomašičem.

Mladima paroma želimo v zakonskem stanu vso srečo. Upamo pa, da tudi v naprej ostanejo zvesti in agilni člani našega mladinskega pokreta.

Sv. Lovrenc v Slov. goricah

Društvo kmetijskih fantov in deklet, Sv. Lovrenc v Slov. goricah, je ob lepi udeležbi priredilo v nedeljo, dne 24. t. m. ob 3. uri popoldne v novi šoli kmetijsko akademijo, na kateri je društveni pevski zbor nastopil z dvema lepo izvajanimi točkama »Zeleni prapor« in »Dekle, daj mi rož rdečih«, nato pa je po deklamaciji sledila drama »Sveti plamen«, ki so jo naši tovariši in tovarišice podali ob splošnem priznanju.

Leskovec pri Krškem

Tukajšnje Društvo kmetijskih fantov in deklet je imelo 15. t. m. ob 19. uri zvečer v društvenih prostorih svoj II. redni občni zbor, ki je določil program bodočega dela in izvolil nov odbor s tov. Žičkarjem Jožetom kot predsednikom, tov. Bavdkom Dušanom kot poslevodečim podpredsednikom, tov. Zlato Jurkovo kot tajnico in tov. Kraker Miro kot blagajničarko.

Sv. Marjeta ob Pesnici

Naše Društvo kmetijskih fantov in deklet priredj v dneh od 4. do 18. marca t. l. prikrojevalni tečaj pod vodstvom zvezine prikrojevalne učiteljice. Vabimo vse tovarišice, tudi take, ki še niso članice, da se prijavijo k udeležbi.

Dvor pri Žužemberku

Društvo kmetijskih fantov in deklet v Dvoru je svoje delo poživilo. Začasno tajništvo je prevzel tov. Tomaž Alojz. Prihodnji mesec bo društvo uprizorilo veseloigro »Tetka na konju«. — Dne 20. januarja je priredilo društvo predavanje »Kmetijstvo in delo naših di. aštev«. Predaval je tov. Ant. Mervič, ravnatelj meščanske šole iz Novega mesta.

Ječmen, rž, oves, črno in sivo ajdo

kupuje po najvišji ceni

„EKONOM“, Ljubljana

Kolodvorska 7.

Pošljite ponudbe!

Oj ta predpust!

Medvode, dne 25. februarja 1935.

Človek pa se včasih znajde v tako zamotanih okoliščinah, da kar ne more preračunati, koliko sta oddaljena realno življenje — in te presnete predpustne značilnosti. Na primer: danes, ko to pišem, je mali pustni ponedeljek in kmetje bodo v težke misli zatopljeni vodili svoja živinčeta v Kranj na semenj... Kako bi bil mučen položaj, ko bi nekega takega trpina neprijetno presenetilo, ko bi ga stroga uradna oseba pri vходу na živinski semenj vprašala, kam hoče z medvedom...?! In bi užaljen kmetič šele sedaj vrgel pogled na svojega miljenca-medveda, ki ga mu je »nekdo« med potjo zamenal za voliča...

Približno v enakem položaju smo se včeraj nahajali medvodski fantje in dekleta, ko smo hoteli prirediti v Trbojah igro »Borba za dom«. Vse v redu prijavljeno, toda ko pridemo na dramatično pozorišče, šele vzemo, da je igranje prepovedano... In ta prepoved je morala vendar, skozi medvodsko pošto... In smo imeli pred

štirinajstimi dnevi dovoljeno dvakratno vprizoritev predmetne igre v Medvodah, pa ni bilo nikakega zadržka, pa čeprav so tudi Trboje v naši mili Jugoslaviji... In so tudi manj primerne igre igrane v mestih, kjer nudi razvedrila neštete drugih vprizoritev... In bi tudi kmet včasih nekoliko pozabil na moreče misli... In je raznih morečih misli čedalje več...

Skratka, smo v sličnem položaju, kakor bo morda oni kmetič, kateremu se bo njegov voliček danes na kranjskem živinjskem semnju spremenil v medveda...

Naj bi o takih stvareh razmišljali tudi oni, ki so srečnejši od nas...! Tine.

Godešič

Dramatični odsek Prostovoljne gas. čete v Godešiču gostuje na pustno nedeljo, dne 3. marca ob 3. uri pop. v Ratečah v dvorani Kat. svetnega društva pravkar izšlo novo »Burko o jezičnem dohtarju«. Kdor se hoče na pustno nedeljo razvedriti in iz srca nasmejati, naj ne zamudi te predstave.

Novice

*

Sreska organizacija JNS za ljubljansko okoličje sklicuje za soboto 2. marca ob 10. dopoldne v Ljubljani v restavraciji »Zvezda« izredno sresko skupščino, na kateri se bo razpravljalo o bodočih skupščinskih volitvah ter bosta poročala g. minister dr. Marušič in dosedanji poslanec g. Albin Koman.

Zverinski umor nad staro previtkarico. Pri Sv. Jakobu v Kalobju, ne daleč od Sv. Jurija ob juž. žel., so našli te dni umorjeno Elizabeto Repčevjo, mater posestnika Adama Repca. Med materjo in sinom pa so se vlekli ieprestani prepipi zaradi materinega vžitka, tako da je sin že pred leti hotel mater zastropiti in je bil zaradi tega tudi obsojen. V zaporu pa se je seznanil z nekim Polenikom; tega je sedaj najel, naj mu mater ubije, kar je Polenik tudi storil. Orožniki so sina že prijeli, ubijalca pa še iščejo.

Obešena sta bila te dni v mariborski kaznilnici morilca paznika Peterina, Lakner in Pančur. Lakner se je pred svojo smrtjo obnašal mirno, Pančur pa je ostal zakrknjen do kraja.

Perica — zdravnica. Mariborsko sodišče je obsodilo 56 letno perico Elizabeto V. na 14 dni zapora, ker je zdravila ljudi z nekimi zelišči in si dajala zdravljenja tudi dobro plačati.

Ženo in 6 otrok je prodal delavec Čedomir Mladenović iz vasi Gričari bogatemu kmetu Dragotinu Markoviču iz iste vasi za 2000 dinarjev.

Prijet slepar. V Slov. Bistrici so zaprli trgovskega potnika Antona Jeriča iz Rogatice, ker se je izdajal za upokojenega davkarja in detektiva in pod pretvezo, da lahko izposluje razne davčne olajšave, ljudem izvajal denar za kolke.

»Nebotična« bolnišnica. V Clichy-ju pri Parizu so zgradili bolnišnico, ki je 60 metrov visoka. Poslopje ima 12 nadstropij, postelj pa je 1200 na razpolago. Stavba je veljala 106 milijonov frankov.

Voz sena ga je stlačil. V Grušanju pri Sv. Marjeti ob Pesnici je te dni peljal hlapec I. Zavec za svojega gospodarja Maksa Damiča voz sena iz precej oddaljenega senka domov. Na poti pa se je težko obloženi voz prevrnil in pritisnil hlapca tako ob tla, da je nesrečnež kmalu umrl.

Največ požarov v Sloveniji je bilo preteklo leto na Dravskem polju, zlasti v Račah, kjer je 16 krat gorelo. Pogorelo je vsega 45 hiš in 60 gospodarskih poslopij. Skupno škodo cenijo približno na 20 milijonov dinarjev.

Stoletnica pesmi »Još Hrvatska ni propala...« 7. februarja l. 1835. so v Zagrebu prvič peli to pesem, ki jo je zložil dr. Ljudevit Gaj. Ta pesem je ljudi tako navdušila, da so jo morali pevci v gledališču 10 krat ponoviti. Ta pesem je postala sčasoma prava hrvatska narodna himna.

Samomor ali nesreča? Blizu železniške postaje so našli te dni 20 letnega Ivana Trosta, trgovskega pomočnika, mrtvega na tiru. Verjetno je, da je prišel fant pod vlak po nesreči.

Ubil očeta, ki ga je nagovarjal, naj ubije svojega brata. V vasi Čopalici v Bosni je ubil mladi posestniški sin Musa Kovačević s sekiro svojega očeta, ker ga je ta nagovarjal, naj ubije svojega brata Moha, česar na Musa ni hotel storiti. Vzrok preprirov med člani naselbine je bila razdelitev posestva na otroke.

80 tožb za ločitev zakona so vložili nezadovoljni zakonci lani pri ljubljanskem sodišču.

Težka usoda hrabre žene. V Beogradu živi 38 letna žena Milunška Savičeva, ki se je udeležila kot »vojak« v zadnjih vojnah mnogo bojev in je bila tudi povišana v čin narednika. Po vojni pa je morala začeti trdo delati, da preživi sebe in svoje tri hčerke; podpore ne dobiva nobene.

Zaradi nesrečne ljubezni je šel v smrt mladi posestniški sin g. Pikla iz Zalca. Najprej je ustrelil svojo izvoljenko, potem pa sebe. Težko prizadeti obče spoštovani rodbini naše iskreno sožalje.

Skala je porušila hišo. V prijazni vasi Zagradu pri Radečah se je te dni utrgala velika skala, ki je domačijo posestnika Leopolda Globevnika skoraj popolnoma podrla. Člane družine, ki so bili v hiši, so podrtine precej močno poškodovale, mater pa so morali prepeljati v bolnišnico.

Društvo za zaščito interesov vlagateljev bivše avstrijske Poštne hranilnice v Ljubljani nanzanja vsem članom in interesentom, da je akcija za izplačilo vlog nekoliko zastala, ker je treba počakati proračunske debate v parlamentu, ki se bo vršila v juniju t. l., ko se bo novo izvoljena narodna skupščina sestala.

Banska uprava v Ljubljani bo zidala. Ban dr. Dinko Puc je podpisal odlok, s katerim odobruje zgradbo novega banovinskega uradnega poslopja v Ljubljani, ki bo veljalo 6 milijonov dinarjev, in pa zgradbo poslopja za novo državno gimnazijo v Ljubljani. Dela bodo v kratkem razpisana.

Silen vihar nad Pohorjem. Nad Pohorjem je divjal koncem tedna tako silen vihar, da je odnašal strehe.

Srečni ribiči. Te dni so imeli ribiči v Cerkljah na Dolenjskem izredno srečo. Šli so z mrežo lovit ribe v Krko in kmalu nato, ko so mrežo vrgli, so izvlekli iz 8 metrov globoke vode 40 lepih somov in somičev. Najtežji je tehtal 18 kg, najmanjši pa 3 kg.

Bivši minister dr. Nikić — zaprt. Okrožno sodišče v Osijeku, ki vodi preiskavo v takozvani »našički aferi«, je odredilo preiskovalni zapor proti bivšemu ministru dr. Nikiću.

36 milijonov dinarjev dolgoročnega posojila je odobrila Državna hipotekarna banka ministru za javna dela za dovršitev poslopja za Narodno skupščino.

V volilni imenik v Ljubljani je vpisanih nad 18.000 volilcev.

Veliko množino nežigosanih užigalnikov so zaplenili v Beogradu. Škoda, ki bi jo bila trpe-la država, bi znašala 237.000 dinarjev.

Novo topilnico za svinčeno rudo je zgradila družba »Rudar« v Sirči pri Kraljevu. Predelati bodo lahko do 25 ton rude na dan.

Opozorilo naročnikom!

Vse naročnike, ki dolgujejo na naročnici za nazaj še kak znesek, opozarjamo tem potom, da vsak prizadeji vsaj do konca tega meseca svoj zaslanek poravnati. Vsakomur, ki bo ta naš opomin prezrl, bomo žal primorani nadaljnje pošiljanje »Kmetkega lista« ustaviti.

Prvi samomor z zemunkega mosta. Z novega mostu, ki veže Beograd z Zemunom, je skočila v vodo neka Eva Sari iz Apatina.

Bolni sin zaklal svojega očeta. Posestnik Kapusta Jože iz Sv. Križa pri Dobovi je imel sina Pavla, ki je ležal zaradi neozdravljive bolezni že šesto leto v postelji. Oče pa svojega sina ni maral, ampak ga je pustil naravnost stradati. Te dni pa se je oče sina dejansko lotil. Sin pa je imel pri sebi v postelji nož in revolver, in ko se je oče vrgel nanj, ga je sin zabodel v hrbet. Ljudi pa je še bolj razburil dogodek ob očetovem pogrebu, ko je krsta padla na tla, se razbila in je truplo padlo iz nje.

Tudi »kolesarjem« prede trda. Ljubljansko sodišče je obsodilo nekega brezposelnega pekovega pomočnika na 4 mesece ječe, ker je lani decembra meseca nekemu ukradel 1200 Din vredno kolo. Neki drugi tat pa je dobil 3 mesece, ker je ukradel karbidno svetiljko.

Tujski promet na Bledu. Bled je imel v preteklih letih 143.000 gostov, ki so plačali skoraj poldrug milijon nočnin. Če računamo, da je potrošil vsak tujec na dan le 100 Din, znese to v 10 letih že skoro 150 milijonov dinarjev. Večinoma so pa tujski potrošili na dan še enkrat toliko. Te številke jasno dokazujejo veliko važnost tujskega prometa.

Prepoceni blago je nevarno. Neki brezposelni natakar je prodajal po Ljubljani blago za ženske obleke po izredno nizkih cenah. To ga je napravilo sumljivega in policija ga je zaprla zaradi suma tatvine.

Razno

Iz starih časov

»Mozaik« so slike, ki so sestavljene iz pisanih kamenčkov. Take »slike« so poznali že stari Rimljani. V 12. in 13. stoletju pa so imeli v Rimu posebno šolo za »mozaik«-slike.

Trinadropne hiše so poznali v Nemčiji že v 13. stoletju, v Parizu so pa takrat zidali že hiše v štiri nadstropja. Steklena okna so imeli na Angleškem že v 12. stoletju.

Slike apostolov Petra in Pavla je imela dolgo let pravico izdelovati in prodajati samo uprava cerkve sv. Petra v Rimu; to pa zato, da bi podobe obeh apostolov ostale čimdalje re-izpremenjene.

V mestu Veroni (v Italiji) so izdali že okoli 1. 1200 prepoved odlaganja smeti na ulicah. Smeti so morali zbirati v posebnih posodah, vsako leto enkrat pa so celo mesto temeljito očistili.

Največja ladja na svetu

Največjo ladjo in tudi najmodernejšo gradé sedaj v Franciji. Ladja bo dograjena letos meseca maja in bo nastopila svojo prvo pot v svet 29. maja iz pristanišča Le Havre v Franciji v Newyork.

Parnik bo nadvse razkošno opremljen. Za potnike prvega razreda je določenih 479 kabin, ki pa niso med seboj enake, ampak so izdelane po 30 »modelih« (načrtih), tako da si niti dve kabini nista eraki. Potniki prvega razreda bodo lahko posedali v veliki dvorani, stene dvorane pa so obložene s ploščami zlahnega kamena »oniksa«; v dvorano vodi vstop skozi pozlačena bronasta vrata. Na ladji se nahaja tudi prostorna kapelica z lepim oltarjem. Na krovu je posebna terasa z vsemi mogočimi rastlinami okrašena, potem vodometi in veliko število kletk za najraznovrstnejše ptiče. V gledališki dvorani je pro-

Tehnokracija

L. 1920. so se zbrali v Ameriki odlični strokovnjaki in znanstveniki predvsem iz vrst inženjerjev pod vodstvom inženjerja Howarda Scotta, da bi pričeli študirati in razmišljati, kakšne posledice bo imel razvoj tehnike na bodoči družabni red in kako preprečiti katastrofo, ki je neizbežna, ako bo človek še nadalje suženj stroja. Prišli so po temeljitih študijah do strašnih zaključkov. Stroj izpodriva vedno bolj in bolj človeško delo. To bi samo na sebi ne bilo hudo, toda hudo je to, da ima od stroja korist samo nekaj ljudi, par milijonarjev, drugi pa so še na slabšem kot so bili takrat, ko ni bilo strojev. Inženjer izumi nov stroj, ki nadomešča toliko in toliko delavcev, milijonar kupi ta stroj, odpusti delavce, ki so odveč in naredi s strojem ravno toliko, kot je prej naredilo 100 delavcev. Za človeštvo tak stroj ni nikak napredek, izdelki se zaradi stroja niso nič pocenili, 100 ljudi pa je ob kruh. Dobiček pa spravi v žep milijonar. Ti ameriški učenjaki pa pravijo, prav je, da je bil tak stroj izumljen, ki opravi isto delo v enem dnevu z enim delavcem, kot prej 100 delavcev v enem dnevu, ni pa prav, da se ti delavci potem odpuste. Skrajšati se mora delovni čas, pa magari samo na eno uro na dan. Da pa bo to mogoče, morajo priti na krmilo vlade sami inženjerji in drugi strokovnjaki, ki bodo pazili in gledali, da se bodo vsi stroji res uporabili v korist vsem ljudem in ne samo peščici milijonarjev. Ta pokret se imenuje tehnokracija, pristaši tega pokreta pa tehnokrati, ali po domače povedano, da so oni za vlado inženjerjev in drugih učujakov, ki bi državo vodili po določenih

znanstvenih načelih, po določenem načrtu, od katerega bi vsi imeli koristi.

Samo nekaj zgledov, ki jih navajajo tehnokrati kot dokaz, da je njihovo naziranje pravilno.

V starem Rimu t. l. pred 2000 leti je rabil čevljar 5½ dni, da je zgotovil par čevljev. Moderna tovarna naredi z 1 delavcem v istem času 83 parov.

Pred 5000 leti je zgotovil en delavec v 10 urah 450 opek, danes jih moderna opekarna naredi z enim delavcem v enem dnevu 400.000.

Pred 2000 leti je suženj zmel na dan 200 do 300 kg moka, moderni mlin v Mineapolisu zmelje z enim delavcem 6.000.000 kg na dan. 17 delavcev bi zadoščalo, da bi vso Ameriko oskrbeli z moko. Še pred 2000 leti bi za to množino moka rabili 30.000.000 ljudi.

V Ameriki porabijo letno 365 milijonov parov čevljev. Vso to množino čevljev naredi s stroji 205.640 delavcev. Pred 2000 leti bi rabili za to 5.500.000 ljudi ali dandanes, da ni tovarn za čevlje, okoli 1.500.000 čevljarjev.

Nebroj je takih primerov iz vseh področij, ki kažejo, da je produkcija s stroji 100krat, v nekaterih panogah 1000 krat ali pa še večkrat hitrejša, da pa se delovni čas ni prav nič zmanjšal, da so cene le malo ali nič padle. Posledica tega je, da bo vedno več brezposelnih. Edina rešitev, pravijo ti učenjaki, je načrtno gospodarstvo pod vodstvom strokovnjakov. Zračunili so, da bi pri sedanjem stanju tehnike smel vsak človek delati samo 4 dni na teden po 4 ure in to od 25 do 45 leta, potem bi vsi ljudje imeli zaslužek in delo. To je bilo l. 1920. Takrat so ti

učenjaki izračunili, da bo leta 1929 nastal krah v Ameriki radi nesmiselnega razvoja gospodarstva. Zmotili so se samo za 6 mesecev, kar pa ne pomeni nič. Od tega kraha se Amerika še ni opomogla, stroj je vrgel na cesto 16 milijonov ljudi. Tak razvoj bo kmalu zadel tudi nas, morda ne v toliki meri toda čuti se že. Koliko čevljarjev in krojačev je že izpodrinil stroj.

Tehnokrati so za l. 1934 izračunili, da bo v Ameriki brezposelnih 25 milij. ljudi. Ako ne bi Roosevelt umetno zaposlil 4 milij. ljudi, bi jih bilo brezposelnih 20 milijonov, torej malenkost manj, kot pa so tehnokrati izračunili že l. 1920. Razmere pa bodo postajale vedno slabše. V Ameriki je tovarna svila, ki dela noč in dan, ki skoraj nič delavcev ne zaposluje. Od ene strani gre v tovarno les, na drugi strani pa leti svila, ki je že zvrta v bale in že pripravljena za pošiljatev.

Ako stroji tako ogromno producirajo, morajo biti tudi ljudje, ki to kupujejo, čim več se izdela, tem več se mora tudi kupovati. Stroji tudi stanejo, nakup se mora izplačati. Stroj se pa izplača le tedaj če je vedno v obratu. Sedaj pa nastane nasprotje. Gospodar kupi stroj, odpusti delavce, ker so nepotrebni radi stroja. Potem začne delati, toda robe ne more prodati; kdo bo kupil, delavci nimajo denarja, ker so brezposelni, kmetje ne prodajo ničesar delavcem, torej tudi od fabrikanta ne morejo ničesar kupiti. Stroj se mora ustaviti, banka terja denar, ki ga je posodila za stroj, fabrikant nič ne zasluži, ker stroj ne dela in robe ne prodaja, zato ne more vrniti banki njen denar. Takih terjatev ima banka na vseh straneh, od nikoder nič ne dobi, varčevalci hočejo svoj denar od banke, ta

Misli na to: zobni kamen škoduje!

SARGOV

Pred tem varuje

KALODONT

PROTI ZOBNEMU KAMNU

stora za 380 gledalcev; seveda tudi kino ne manjka. Jedilnica prvega razreda je 90 metrov dolga in vsa iz kristalnega stekla; v tej jedilnici kosi ali večerja lahko hkrati do 1000 oseb. Razun te velike jedilnice pa je še 8 manjših.

Na ladji se nahaja tudi poseben oddelek za »turiste«, ki ni dosti manj razkošno opremljen kakor prvi razred. Tudi ta razred ima posebno igrišče za otroke. Potniki pa se lahko motijo v posebnem salonu, v kadilnici ali pa v čitalnici.

Tudi tretji razred ima svojo jedilnico za 350 oseb, svojo kadilnico opremljeno z usnjatimi naslanjači in svoja pokrita sprehajališča.

Ladja bo nosila ime »Normandie« in njeni stroji razvijajo 160.000 konjskih sil. Ta ogromna moč bo dajala ladji hitrost do 50 kilometrov na uro in bo torej najhitrejši potniški parnik na svetu.

*

Zavarovanje proti vojni

V Londonu deluje že nekaj sto let velika zavarovalnica »Lloyd«, kjer se človek lahko zavaruje za vse, torej tudi za primer vojne.

Kdor se hoče zavarovati za primer vojne med Anglijo in kakšno drugo državo, dobi izplačano, če res pride v enem letu do vojne, 25 krat toliko kakor znaša njegovo vplačilo; če pa ne pride, zapade njegova premija. Za primer vojne med Nemčijo in Francijo plača zavarovalnica 17kratni znesek, torej je ta nevarnost že večja po mnenju zavarovalnice.

*

Narobe svet

Mednarodni odbor za omiljenje bede, ki ima svoj sedež v Ženevi, objavlja v svojem pravkar izdanem letnem poročilu, da je l. 1933.

ga nima in bančni polom je tu. Država tudi ne dobi davkov, ker podjetja stojijo, ves državni aparat zastane in tako nastane splošna zmešnjava. Tako zmešnjavo so tehnokratki prerokovali za Ameriko. In res, bančni polomi, nemiri brezposelnih, ogromni deficiti državnega proračuna itd. vse posledice tega sistema. Primer v Ameriki je dal tehnokratno prav in če ne bi Roosevelt posegel vmes, ne oziraje se na stare brezplodne gospodarske teorije, bi nastala v Ameriki taka zmešnjava, ki bi uničila ves napredek, ki ga je dosegla v zadnjih desetletjih.

Pa še nekaj drugega očitajo tehnokratki današnji gospodarski ureditvi. Zemlja ima sicer ogromna bogastva, toda vendar ni neizčrpna. Dandanes je mogoče izdelati tako razirno klino, s katero bi se lahko brili celo življenje, toda fabrikanti ne bi potem dosti zaslužili, ker bi vsak kupil v svojem življenju le eno klino, tako sil pa mora kupiti ogromno in zaslužek tovarna je zagotovljen. Na ta način pa se porabi ogromno jekla, ki gre v zgubo. Na Kitajskem raste rastlina, katere vlakna so stokrat močnejša od bombaževine, toda eno napako ima, da bi blago iz te rastline bilo premočno in fabrikanti bi premalo zaslužili, zakaj blago iz te rastline bi se zlepa ne strgalo. Pri vsem tem bi pa bilo tako blago silno poceni. Avtomobil, kateri bi bil narejen iz jekla, ki ne rjavi, bi lahko prevozil 500.000 do 600.000 kilometrov, ne da bi ga bilo potreba kaj popraviti, toda kam bi prišel fabrikant, če bi delal take avtomobile, ki so desetkrat trpežnejši kot sedanji. V štirih letih bi napravil avtomobilov za 50 let in potem bi lahko zaprl tovarno za petdeset let.

umrlo na vsem svetu okoli 2 milijona in 300 tisoč oseb za lakoto. Polovica od teh ljudi si je sama vzela življenje zaradi pomanjkanja.

Na drugi strani pa je resnica, da so prav v istem času namenoma uničili 568.000 vagonov žita, 144.000 vagonov riža, 267.000 vreč kave in 3 in pol milijona kg sladkorja, samo da bi dvignili oziroma »držali« cene omenjenega blaga. Če bi bili te množine živeža, ki so ga uničili, razdelili po pameti med reveže, ne bi bilo treba nikomur od lakote umreti, blago bi bilo pa vseeno »uničeno« ...

*

Predor pod Mont-blanc

Mont-blanc je najvišja gora v Evropi; skozi to gorovje pa nameravajo zgraditi predor za novo železnico, ki bi zelo skrajšala zvezo med Francijo in Italijo.

Načrt z azgraditev te železnice ni nov, z njim se je prav resno bavil že l. 1927. pokojni francoski minister za javna dela Barthou.

V tehničnem oziru izvedba tega dela ne bi delala posebnih težav; predor bi bil dolg 12 kilometrov. Gorovje obstoji namreč iz ne preveč trdega kamenja. Na dan bi lahko prevrtali po 12 metrov, stroški pa bi znašali okoli 400 milijonov frankov.

*

Za varstvo pred letalskimi napadi

Na Češkem so dobili poseben zakon o zavarovanju ljudi pred letalskimi napadi.

Po tem zakonu so dolžni vsi graditelji, podjetniki in zavodi, ki zaposlujejo večje število oseb, zgraditi primerna pribežališča. Dalje določa postava, da morajo vse osebe, ki bodo urad-

no opomnjene, preskrbeti za vse svoje uslužbenke primerne plinske maske in jih vzdrževati v dobrem stanju. Popisali bodo dalje v vsej državi vse prostore, ki so primerni za skrivališča oziroma za pribežališča. Za zadostno število pribežališč pa se morajo brigati tudi občine, ki smejo v ta namen pobirati posebne doklade.

Film v modernem pridelovanju kr

V Kranju v kinematografu »Talijs« se bo predvajal dne 18. februarja ob 10.30 dopoldne film o modernem travništvu, pašništvu in njegovem pridelovanju krme. Film je izredno poučen in zanimiv. Vabijo se kmetovalci in drugi zainteresirani iz okolice Kranja, da si film ogledajo. Filmske slike se bodo sprosti tolmačile. Vstopnine ni. Začetek bo točno ob določeni uri.

*

Za zdrave in za bolne ljudi

Nezavestni postanemo navadno, če nastopi v možganih zaradi kakšnega krča v žilah pomanjkanje krvi. Nezavestnega človeka položimo ravno na tla, da mu priteče zopet kri v glavo, obleko mu razpnemo in ga krepko obrizgamo s hladno vodo. Dokler pa je človek v nezavesti, mu ne smemo dati nič piti, da se mu ne zaleti in da se ne zaduši.

Odrasel človek, ki tehta 70 kil, ima približno 5 litrov krvi.

Stara stvar je, da je najboljši iti zgodaj spat in zjutraj zgodaj vstati. Spanje pred polnočjo je boljše kakor spanje po polnoči. Odrasli ljudje potrebujejo do 8 ur spanja, pa tudi po 10 ur, ker niso vsi ljudje enaki.

Novorojenček tehta 3 do 3 in pol kile. Po prvih 5 mesecih dete svojo prvotno težo podvoji, po enem letu jo pa potroji.

Spored

kmetijskih kino-predstav

Pod naslovom in okriljem pristojnih podružnic Kmetijske družbe bodo v celjskem srezu meseca marca t. l. kmet. kino predstave s predavanji po naslednjem vrstnem redu:

13. marca (sreda) na Gomilskem v gasilski dvorani:

a) od 10. do 12. ure za kmetovalce občin Tabor, Vransko, Sv. Pavel pri Preb. in Polzela,

b) od 3. do 5. pop. za kmetovalce občine Braslovče (Gomilsko, Orla vas in Grajska vas),

14. marca (četrtrek):

a) v Zalcu, v Roblekovih dvorani od 3. do 5. ure pop. za kmetovalce občin Zalec, Gotovlje, Griže, Sv. Peter, Vel. Pirešica in deloma Petrovče,

b) v Celju v okoliški šoli ob 7. uri zvečer za kmetovalce občin Celje-okol., Teharje ter deloma Škofja vas,

15. marca (petek):

a) v Sv. Juriju pri Celju v osnovni šoli od 8. do 10. ure zjutraj za kmetovalce občine Sv. Jurij okol., Dramlje in deloma Teharje,

b) v Vojniku v dvorani hranilnice od 3. do 5. ure pop. za kmetovalce občin Vojnik-okol. (Nova cerkev, Šmartno, Frankolovo), Škofja vas in Dobrna.

Videti bo nov poljedelski film. Med predvajanjem filma bodo predavali kmet. strokovnjaki (sr. kmet. referent, zastopnik Kmet. družbe v Ljubljani in drugi). Vstopnine ne bo.

Predstav in predavanj naj bi se udeležili predvsem kmetovalci in odrasla kmet. mladina.

Tehnokratni pravijo, da se na ljubo denarja tehnične iznajdbe ne morejo uporabljati za splošno korist, zato je zadnji čas, da se preneha s tem sistemom, na vlado morajo priti mesto politikov znanstveniki in inženjerji, ki bodo vodili vlado samo s stališča tehnike, racionalizacije gospodarstva in po naprej določenem načrtu.

In mi? Čeprav zaenkrat še vprašanje tehnike ni pri nas tako pereče, da bi ta razmišljanja veljala tudi za nas, toda v bližnji bodočnosti se bodo pokazale slabe strani tehnike. Na začetku industrializacije smo in če bodo naši voditelji dalekovidni, bodo znali pravočasno voditi razvoj industrializacije tako, da bodo izginile senčne strani stroja in tovarna. To bo pa le mogoče, ako se bo vse naše gospodarsko in javno življenje prepajalo s pravim kmetijskim duhom. Ako vprašamo fabrikanta, zakaj je kupil stroj, bo odgovoril, da bo lahko odpustil nekaj delavcev, da bo s tem toliko in toliko prihranil, da se bo v stroj vloženi kapital obrestoval dobro. Skratka stroj se mu bo rentiral. Ako pa vprašamo kmeta, zakaj je kupil slamoreznilo ali mlatilnico, bo odgovoril, zato da ne bom toliko trpel, kot preje in da bom delo mnogo prej izvršil. To je pravo pojmovanje stroja, stroj mora olajšati človeku prokletstvo iz raja »v potu svojega obraza boš jedel kruh«, ki ga spremlja skozi vse življenje. Tako pojmovanje stroja pa ima po svoji naravi samo kmet, predvsem slovenski kmet. V liberalizmu slovarski kmet ni mogel imeti uspeha s tem svojim pojmovanjem, toda bliža se čas, ko bo tako pojmovanje stroja potrebno in tedaj bo slovenski kmet rešitelj evropske kulture.

Po svetu

★

Potres v Celovcu. V Celovcu in po velikem delu slovenske Koroške so čutili preteklo soboto močan potres. Škode potres ni napravil, povzročil pa je med ljudmi precej strahu.

Peščeni vihar. V nekaterih državah severne Amerike je te dni hud vihar dvignil ogromne mase peska, ki so solnce tako zatemnile, da so morali v nekaterih mestih prižigati luči. Ves promet je bil prekinjen, dokler se vihar ni polegel.

Kolumbovi instrumenti. Iz Seville poročajo, da se je nekemu učenjaku posrečilo odkriti instrumente, ki se jih je posluževal Krištof Kolumb na svoji prvi vožnji v Ameriko.

Najstarejši mož na svetu je sedaj po poročilih ruskih listov po smrti znanega Zoro-age neki Leontij Postnov, ki je bil rojen 1. 1799., kar izkazuje tudi njegov krstni list. 136 letni mož živi nekje na rusko-mongolski meji.

Po čem so poljubi? Neka 50 letna ženska v Ameriki je tožila svojega bivšega ženina, ki pa se je oženil z drugo, na odškodnino za poljube, ki mu jih je dala kot nevesta. Ženska je cenila število poljubov na 400.000. Sodišče je

Darujte za »Dom Matije Gubca«
Sv. Jurij ob Ščavnici

tožbi ugodilo in je ženski prisodilo odškodnino 4000 dolarjev, ali za vsak poljub 1 cent.

Na smrt obsojeni vohunki. V Berlinu so te dni usmrtili dve vohunki, ki sta izdajali nemške vojaške tajnosti Poljakom. Vohunki sta bili iz plemiških rodbin.

»Narodnostni hotel« so odprli v Newyorku. Poslopje ima 14 nadstropij, vsako nadstropje pa je narejeno v slugu te ali one države (naroda), kjer streže samo osebe iste države in kjer dobe potniki vse svoje domače časopise in tudi hrano istega kraja.

Radio

Nedelja, dne 3. marca: 7.30: Kmetijska posvetovalnica (ing. Sadar Vinko) — 9.00: Higiena delavskega stanovanja (dr. Vanko Kanoni) —

Ponedeljek, dne 4. marca: 18.00: O pust, ti čas presneti (Niko Pirnat) — 19.10: Zdravniška ura (dr. B. Magajna).

Torek, dne 5. marca: 19.10: Pravna ura (dr. Knaflič).

Sreda, dne 6. marca: 18.30: Pogovor s poslušalci (prof. Prezelj).

Četrtek, dne 7. marca: 20.00: Kulturni pomen Masaryka za Jugoslavijo (dr. Veber).

Petek, dne 8. marca: 11.00: Masaryk in šolska mladina (Viljem Kus) — 20.00: Prenos Masarykove proslave iz Uniona.

Sobota, dne 9. marca: 18.15: Aktualnosti (Ljudevit Mrzel) — 20.00: Zunanji politični pregled (dr. Jug).

Sejmi

3. marca: v Preski pri Medvodah, Radgoni, Vranskem, Gor. Ponikvi, Koprivnici, Oplotnici.

4. marca: v Novem mestu, Metliki, Uneu, Celju, Ormožu, Petrovčah, Murski Soboti.

5. marca: v Ptuju, Dol. Lendavi.

6. marca: v Ljubljani, Sv. Petru pod sv. gorami.

7. marca: v Mokronogu, Zalogu, Veržeju, Turnišču.

8. marca: v Veliki Loki, Pilštanju.

9. marca: na Brezovici.

Vrednostni papirji

2½% Vojna škoda	Din 378—380
7% investicijsko posojilo	Din 75—76
7% Drž. hipotek. banka	Din 70—73
6% begluške	Din 65—66
4% agrarne	Din 44—45
7% Blair posojilo	Din 67—68
8% Blair posojilo	Din 75—77
Privilegirane agr. banke	Din 256—260

Valute

1 ameriški dolar	Din 48'50
1 nemška marka	Din 17'56
1 švicarski frank	Din 14'25
1 angleški funt	Din 215'—
1 francoski frank	Din 2'90
1 češkoslovaška krona	Din 1'84
1 italijanska lira	Din 3'72

»SLAVIJA«

JUGOSLOVANSKA ZAVAROVALNA BANKA

v Ljubljani, Gosposka ulica 12 Telef. 2176, 2276

Podružnice: BEOGRAD, ZAGREB, SARAJEVO, OSIJEK, NOVI SAD in SPLIT

TISKOVINE

vseh vrst. trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni tisk hitro in poceni!

TISKARNA MERKUR

LJUBLJANA, GREGORČIČEVA št. 23

Tel. 25-52. Telegram: Tiskarna Merkur

Semenski krompir

„Kresnik“

v vagonskih množinah dobavlja

„Ekonom“
Ljubljana,
Kolodvorska 7.

Manufakturna veletrgovina

Fran Hrehorič

Ljubljana, Dunajska cesta 28

se priporoča cenj. trgovcem pri nakupu blaga
Zmerne cene! Postrežba točna!

DENAR naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

reg. zadr. z neomejeno zavezo

v LJUBLJANI, Tavčarjeva (Sodna) ulica števil. 1

Telef. št. 28-47. Rač. pošt. hran. št. 14.257. Brzjavi: „Kmetijski dom“. Ziro rač.: Narodna banka

VLOGE na knjižice in tekoči račun sprejema proti najugodnejšemu obrestovanju — večje stalne vloge po dogovoru. // **JAMSTVO ZA VSE VLOGE** presega večkratno vrednost vlog. // Strankam nudi brezplačno poštne položnice za nalaganje denarja. // Vložne knjižice drugih zavodov sprejema v inkaso brez prekinjenja obrestovanja. // **POSOJILA** daje proti poročtvu, na vknjižbo in proti zastavi vrednostnih papirjev ter kredite v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji. // **OSKRBUJE:** Kavcije, inkase, srečke in vrednostne papirje. **PRESKRBUJE:** Čeke in nakaznice (nakazila) na druga mesta. // **BLAGAJNIŠKE URE:** Ob delavniških od 8—12½ in od 3—4½, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12½ ure.

Podružnici: KAMNIK — MARIBOR

Stanje vlog: Din 35.000.000—

Rezerve: Din 1.300.000—